Indblik

FORSVARETS
EFTERRETNINGSTJENESTE

Vi kæmper i stilhed for Danmark

Forsvarets Efterretningstjeneste

Indhold

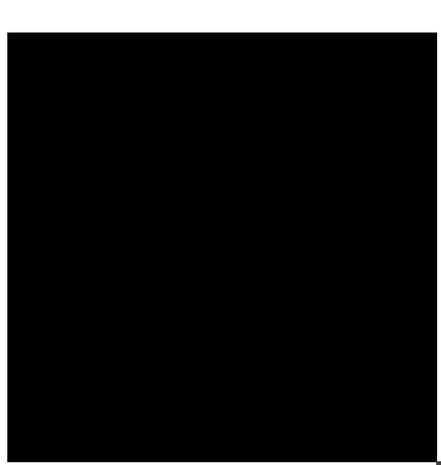

Forord

Kære læser

Det kan være svært at vide, hvad en efterretningstjeneste laver, hvis ikke man selv er inden for murene. Selvom vi på nogle områder godt kan være åbne, er der naturligvis store begrænsninger for, hvad vi som efterretningstjeneste kan fortælle omverdenen om vores arbejde.

Formålet med denne publikation er at sætte døren lidt på klem til Forsvarets Efterretningstjeneste og vores opgaver.

Som verden ser ud lige nu med et alvorligt trusselsbillede, er FE's rolle som Danmarks udenrigsefterretningstjeneste og militære sikkerhedstjeneste vigtigere, end den har været på noget andet tidspunkt siden afslutningen på Den Kolde Krig. Det kræver moderne teknologi og ikke mindst dygtige medarbejdere til de mange områder, som FE beskæftiger sig med.

Det er FE's opgave at vurdere og modvirke udefrakommende trusler mod Danmark og danske interesser bl.a. ved at varsle regeringen og Forsvaret, så beslutningstagere og myndigheder får så præcist et grundlag som muligt at træffe beslutninger på.

Vi må, kan og gør meget i FE. Også meget, som vi ikke kan fortælle om. Sådan er vilkårene for en efterretningstjeneste, hvor diskretion både er en æressag og en nødvendighed.

Her i Indblik kan du læse om nogle af de helt særlige opgaver, som vi løser i dag, og møde nogle af de medarbejderprofiler, der arbejder i FE.

Vi håber, at du har lyst til at læse med og blive klogere på FE som efterretningstjeneste og arbejdsplads.

Thomas Ahrenkiel

Thomas Ahrenkiel

Chef for Forsvarets
Efterretningstjeneste

FE's hovedopgaver

Det er FE's opgave at afdække forhold i udlandet, der har betydning for Kongeriget Danmarks sikkerhed. Vores mål er at varsle regeringen, Forsvaret og øvrige relevante ministerier og myndigheder om trusler og andre væsentlige forhold i så god tid som muligt. For at løse den opgave gør FE brug af forskellige kapaciteter og indhentningsmetoder. Dem kan du læse om på side 10.

Udenrigsefterretningstjeneste
FE er Danmarks udenrigsefterretningstjeneste, og vores arbejde retter sig derfor mod forhold i udlandet. Vi beskæftiger os ikke med forhold inden for Kongeriget Danmarks grænser – det er vores kolleger i Politiets Efterretningstjenestes (PET) opgave. Vi har dog et tæt samarbejde på f.eks. kontraterrorområdet og i forhold til hybride trusler.

Støtte til Forsvaret
FE spiller en vigtig rolle i at styrke Danmarks forsvar gennem en bred vifte af opgaver. På cyberområdet leverer FE både offensive og defensive cybereffekter til støtte for Forsvaret, og gennem kontinuerlig overvågning af både fysiske og digitale domæner skaber FE et samlet billede af den aktuelle trussels- og sikkerhedssituation, som deles med Forsvaret. FE indsamler og analyserer også efterretninger om fjendens styrker, intentioner, bevægelser og operative planer, hvilket gør det muligt for Forsvaret at identificere, vurdere og afbøde trusler mod kritisk infrastruktur og militære netværk.

Herudover støtter vi Forsvaret, når de deltager i operationer uden for Danmark. Støtten spænder fra rapportering og varsling om strategiske og regionale forhold til konkret og lokal operationsstøtte og rådgivning.

Militær sikkerhed
FE er også Danmarks militære sikkerhedstjeneste og har til opgave at beskytte Forsvaret mod spionage, sabotage og andre trusler. Eksempelvis sikkerhedsgodkender vi personer og virksomheder, der skal have adgang til følsomme oplysninger eller faciliteter. FE rådgiver også Forsvaret om fysisk sikkerhed og hjælper med at identificere og modvirke trusler mod Forsvarets lokationer og kritisk infrastruktur. Det er også FE, der sikkerhedsgodkender og fører tilsyn med Forsvarets klassificerede it-løsninger. Desuden er især kontraspionageopgaven blevet særdeles aktuel efter Ruslands invasion af Ukraine.

Cyber
Med udgangspunkt i FE's efterretningsbaserede viden arbejder vi sammen med andre myndigheder om at beskytte Kongeriget Danmarks særligt følsomme informationer samt den mest kritiske infrastruktur mod cyberangreb fra statsstøttede aktører.

Kort om FE

Grundlagt: 1. oktober 1967
Chef: Thomas Ahrenkiel
Lovgrundlag: FE-loven fastsætter bl.a. rammerne for, hvordan vi må tilvejebringe, behandle og videregive personoplysninger
Antal medarbejdere: Over 1000

Sådan får FE sin viden

FE er en såkaldt all-source-efterretningstjeneste. Det betyder, at vi benytter alle typer indhentning, når vi skal skaffe viden. Vi har helt særlige beføjelser i FE-loven til at indhente oplysninger i udlandet, der kan have betydning for Danmarks sikkerhed. Overordnet har vi seks forskellige typer indhentning i FE.

HUMINT
I HUMINT (Human Intelligence) skaffer vi efterretninger ved hjælp af menneskelige kilder, også kaldet fysisk indhentning. Det betyder, at en ansat i FE – kaldet en føringsofficer eller indhenter – opbygger relationer og skaffer oplysninger fra kilder, som besidder viden, der ellers ikke skulle deles.

SIGINT
SIGINT (Signals Intelligence) er elektronisk indhentning af dataoverførsler mellem computernetværk, telekommunikation og lignende. Indhentningen kan ske fra permanente faciliteter, der indsamler signaler fra f.eks. satellitter, eller fra midlertidige faciliteter, der kan fjernstyres fra Danmark. Kommunikationen indhentes, mens den er undervejs, uden at påvirke transmissionen og uden at de involverede parter opdager, at deres kommunikation bliver overvåget.

GEOINT
GEOINT (Geospatial Intelligence) kombinerer geografisk information med efterretninger fra andre kilder.

Ved at analysere og visualisere data om geografiske mønstre og udviklinger kan vi identificere afvigelser fra normalbilledet, f.eks. usædvanlig trafik omkring kritisk infrastruktur.

IMINT
IMINT (Imagery Intelligence) handler om at indhente informationer med efterretningsmæssig værdi fra billeder, primært fra satellitter, fly og droner.

CNE
CNE (Computer Network Exploitation) er aktiv elektronisk indhentning mod computernetværk. Det betyder, at vi f.eks. skaffer os adgang til lukkede netfora, it-systemer og computere – også kendt som hacking.

Det er et arbejde, der kræver stærke og meget forskellige tekniske kompetencer.

OSINT
OSINT (Open Source Intelligence) er indsamling og analyse af oplysninger fra åbne eller delvist åbne kilder, f.eks. sociale medier og nyhedsmedier.

Det er en disciplin, der udnytter offentligt tilgængelig information til at skabe et helhedsbillede af situationer, aktører eller organisationer.

OSINT kan bruges til alt fra medieovervågning til dybdegående analyser af nøgleaktører og spiller en vigtig rolle i opbygningen af efterretningsbbilledet og understøttelsen af de andre indhentningsformer og efterretningsoperationer.

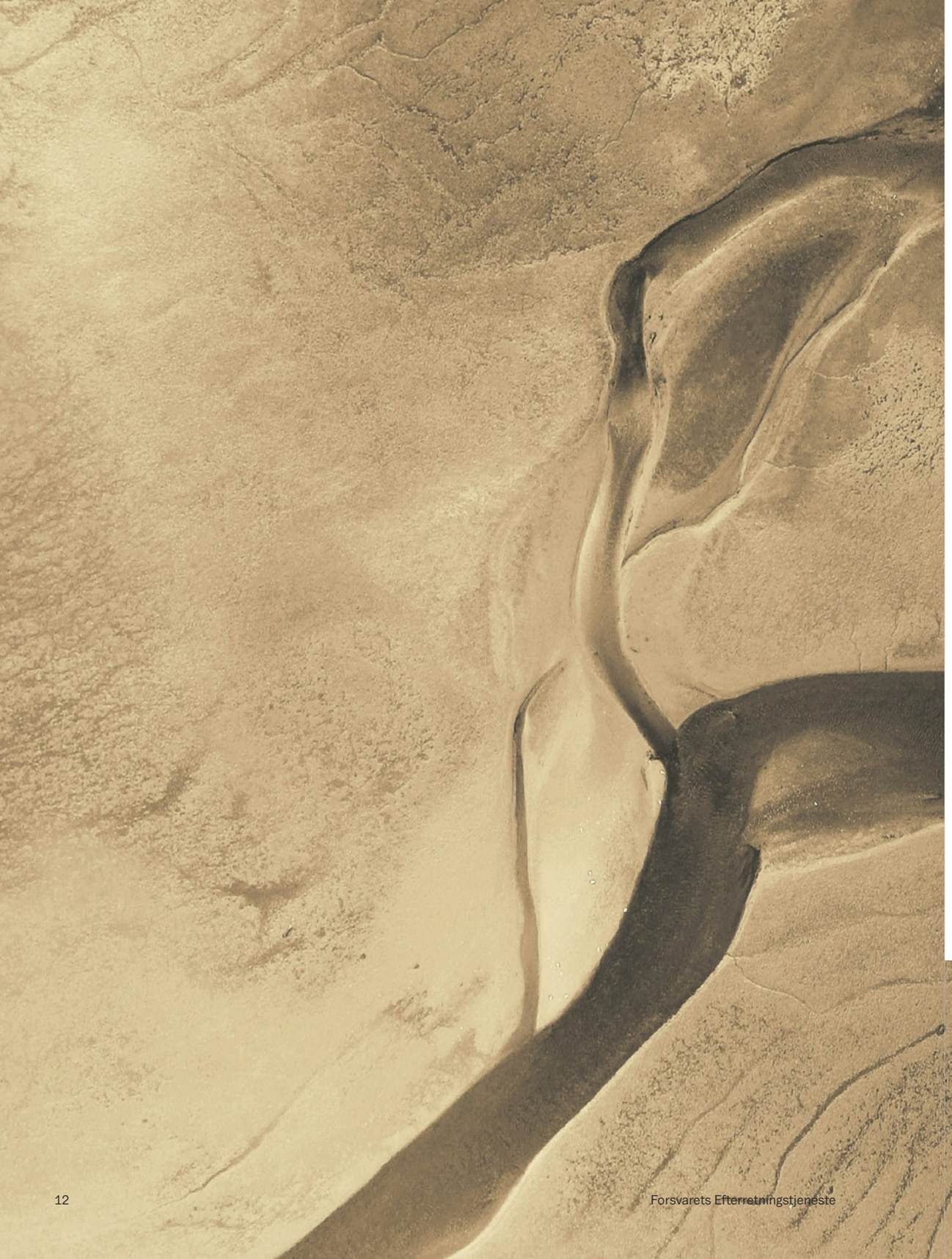

Hvem deler FE sin viden med?

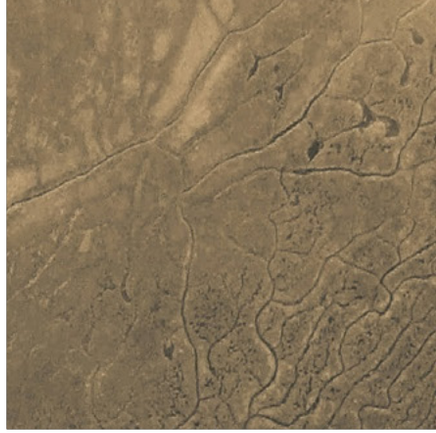

Blandt de vigtigste modtagere af FE's produkter er:

- Forsvarsministeriet
- Udenrigsministeriet
- Forsvaret
- PET
- Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab

En af FE's kerneopgaver er at udarbejde efterretningsbaserede produkter. Produkterne er det mest synlige resultat af vores efterretningsarbejde.

Vores varslinger drejer sig ofte om højaktuelle sikkerhedspolitiske forhold. Men vi udarbejder mere langsigtede strategiske analyser og vurderinger af tendenser, der kan udvikle sig til trusler mod Kongeriget Danmark og danske interesser.

Produkterne udarbejdes ud fra vores efterretninger om udvalgte landes og regioners politiske, økonomiske og militære forhold og om terror- og cybertrusler.

Vores indhentning og viden gør os i stand til at informere og varsle vores kunder om staters og ikke-statslige aktørers hensigter, kapaciteter og adfærd. På den måde bidrager FE til, at Danmark kan imødegå trusler og føre udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitik på grundlag af selvstændige nationale efterretningsmæssige vurderinger.

FE bygger nyt hovedkvarter

Med et helt nyt og moderne domicil på Svanemøllens Kaserne i København samler vi fremover størstedelen af vores aktiviteter og medarbejdere ét sted.

FE's nye domicil

- Det samlede areal udgør ca. 60.000 m². Det svarer til størrelsen på Ørstedsparken i København eller tre bygninger på størrelse med Operaen i København.
- Fra kantinen på 5. sal vil man bl.a. kunne se Grundtvigskirken, Rigshospitalet og Øresund.
- Udearealerne vil tage afsæt i naturtyper fra hele Danmark. FE's medarbejdere vil i det nye domicil kunne gå tur i "Elleskoven", drikke kaffe i "Overdrevet" eller dyrke motion i "Egeskoven".
- Domicilet klimasikres med regnvandsbassiner samt over- og afløb dimensioneret til en 100-årshændelse, og regnvandet indgår som ressource for domicilets træer og øvrige grønne områder.
- Domicilets 1.600 vinduer vil blive rengjort med opsamlet og filtreret regnvand.

Svanemøllens Kaserne bliver i fremtiden hjemsted for FE, når vi samler langt de fleste medarbejdere og aktiviteter ét sted i et nybygget domicil. Med det nye hovedkvarter bliver omgivelserne tidssvarende og kommer til at matche de krav, der stilles til en moderne efterretningstjeneste.

Efter planen flytter FE ind i de nye rammer i 2028.

Hvem arbejder i FE?

Medarbejderfordeling

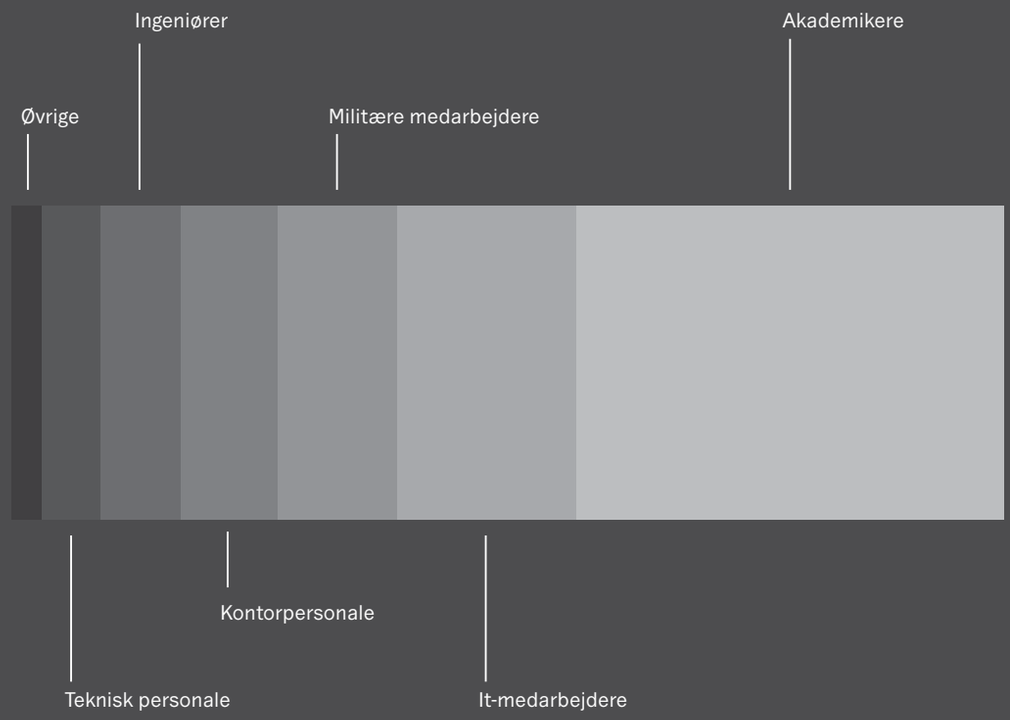

Medarbejderprofiler

Efterretningsarbejde foregår både elektronisk og manuelt, i felten og ved skrivebordet, og som en all-source-efterretningstjeneste rummer FE mange forskellige typer af medarbejdere. Mød et lille udpluk af dem her.

All-source-analytikeren
På baggrund af analyser af materiale fra alle FE's indhentningsdiscipliner udarbejder all-source-analytikeren produkter, der efterspørges fra FE. All-source-analytikerens arbejdsområde er defineret geografisk eller emnemæssigt. All-source-analytikeren skal have en dyb faglig indsigt i både sit område og indhentningsmulighederne. All-source-analytikeren har typisk en samfundsvidenskabelig eller humanistisk akademisk uddannelse.

Den offensive operationsplanlægger
Den offensive operationsplanlægger er omdrejningspunktet, når FE støtter Forsvaret med offensive militære cyberoperationer. Den offensive operationsplanlægger analyserer og udvælger relevante cybermål, der kan angribes for at opnå den ønskede effekt. Opgaven omfatter både indhentning og analyse og har et særdeles operativt fokus. Den offensive operationsplanlægger besidder typisk en høj grad af kreativitet, veludviklet samarbejdsevne og god teknisk forståelse. Den offensive operationsplanlægger har oftest en akademisk og/eller militær baggrund.

Føringsofficeren
Føringsofficeren, også kaldet indhenteren, skaffer fortrolige oplysninger fra andre personer. En føringsofficer skal være dygtig til at få alle typer mennesker i tale, til at håndtere stress og uforudsete situationer og i det hele taget acceptere en vis risiko. Føringsofficeren kan have vidt forskellige baggrunde. Mange har en videregående uddannelse, men det afgørende er evnen til at tale med andre mennesker.

■ Hvad motiverer dig?
Muligheden for at dykke helt ned i sit fagområde og dygtiggøre sig. Og at min viden bliver anvendt som del af grundlaget for sikkerhedspolitiske beslutninger.

Omar, analytiker

Hvilke egenskaber kræver jobbet?

En solid evne til at starte og drive projekter, være psykisk robust og kunne udvise god dømmekraft i uforudsete situationer. Så skal man selvfølgelig også være dygtig til at tale med mennesker.

Kathrine, føringsofficer

SIGINT-analytikeren
SIGINT-analytikeren har stærke it-kompetencer og kan typisk et eller flere fremmedsprog på højeste niveau. SIGINT-analytikeren arbejder med alle typer elektronisk indhentet data og har stor indsigt i indhentningens muligheder. SIGINT-analytikeren skal kunne overskue mange forskellige typer komplekse data, som skal fremsøges, udvælges og analyseres i en række forskellige systemer. SIGINT-analytikeren har typisk en lang videregående sproglig og/eller samfundsvidenskabelig uddannelse og har ofte boet i eller arbejdet med et bestemt område gennem længere tid.

Militæranalytikeren
Den militære all-source-analytiker arbejder sammen med de civile all-source-analytikere samt analytikere, der er specialiseret inden for FE's indhentningsdiscipliner. Militæranalytikeren bidrager med sine militære kompetencer og står typisk for de rene militære vurderinger. Militæranalytikeren skal kunne overskue store og komplicerede datamængder og have en solid og bred erfaring samt faglighed inden for sit værns militære fagområde eller på tværs af værnene. Militæranalytikeren kan udsendes sammen med Forsvaret for at levere direkte efterretningsstøtte til udsendte enheder.

Dataudvikleren
FE indhenter store mængder data, som i deres rå form sjældent er anvendelige. Dataudvikleren sørger for at ensrette og systematisere data, så FE's analytikere hurtigt kan finde de relevante data. Dataudvikleren i FE arbejder med indhentning og analyse og med udvikling og drift. De skal derfor både være dygtige softwareudviklere, kunne samarbejde med et bredt udsnit af FE's øvrige medarbejdergrupper og have et solidt indblik i efterretningsbehovene. Dataudviklerens opgaver spænder fra overførsel af data til datamodellering, herunder anvendelse af kunstig intelligens og machine learning samt udvikling af brugergrænseflader. Dataudvikleren har typisk en it-uddannelse, ingeniøruddannelse eller en naturvidenskabelig baggrund.

Hackeren
Netværksindhenteren - eller hackeren - har et dybt kendskab til internettets struktur, programmer og applikationer. Netværksindhenteren skaffer adgang til de informationer, vi skal bruge for at løse vores efterretningsmæssige opgave. Den uddannelsesmæssige baggrund og de personlige spidskompetencer blandt FE's hackere er forskellige, men alle har stærke samarbejdsevner, evne til hurtig tilegnelse af ny viden, kreativitet og teknisk snilde.

Den avancerede it-medarbejder
It er essentielt for alt arbejde i FE. Derfor har FE's it-medarbejdere avancerede it-kompetencer og kan indentificere organisationens efterretningsmæssige behov og omsætte dem til tekniske løsninger. FE har både it-specialister og it-generalister, men udviklingen stiller krav om, at den avancerede it-medarbejder er alsidig og hurtigt kan tilpasse sig den teknologiske udvikling. Nogle af FE's it-medarbejdere varetager den daglige drift af FE's kerne-it og sikrer, at organisationens systemer fungerer sammen, er stabile og opdaterede. Andre arbejder med avancerede systemer, som er direkte relateret til FE's indhentning, analyse og rapportering. Den avancerede it-medarbejder kan have mange forskellige uddannelsesmæssige baggrunde, men er ofte ingeniør, datamatiker eller har en anden teknisk baggrund.

Den elektroniske indhenter
Elektronisk indhentning (SIGINT) er en kompleks efterretningsdisciplin, der kræver mange forskellige kompetencer. Den elektroniske indhenter har typisk en teknisk baggrund, f.eks. som ingeniør, datalog, matematiker eller it-tekniker. Det er fagspecialister med et solidt kendskab til digital kommunikation, som bl.a. står for at udvikle og vedligeholde FE's tekniske indhentningskapaciteter, f.eks. aflytning af satellitkommunikation. Det kan også være kryptologer, der kan bryde krypteret kommunikation. Den elektroniske indhenter er typisk god til at spotte teknologiske trends.

Herudover har FE en lang række medarbejdere, hvis funktioner ikke nødvendigvis har med operationer eller indhentning at gøre. Det gælder administrative kolleger, undervisere, oversættere, teknisk personale, jurister, vagter, projektledere m.fl.

■ Hvilken baggrund har man typisk?
Vores baggrunde er meget forskellige, det er ikke afgørende. Det vigtigste er, at man har et dybt kendskab til og interesse for internettets struktur, programmer og applikationer.

Simon, hacker

INDBLIK
Forsvarets Efterretningstjeneste

Udgivelse
August 2026

Foto
Side 5: Peter Dalby
Side 7, 8, 9, 12: Unsplash
Side 18: Shutterstock

Visualiseringer
Side 15, 16, 17: Vilhelm Lauritzen Arkitekter

Design og layout
eTypes

Tryk
GraphicUnit ApS

Papir
Indhold: Olin Nordic White 150 g
Omslag: Olin Nordic White 240 g

ClimateCalc™
Udledningen af drivhusgasser fra fremstillingen af denne tryksag er beregnet i henhold til ClimateCalc.
www.climatecalc.eu CC-000062/DK

SVANEMÆRKET Miljømærket tryksag 5041 0504

FSC www.fsc.org MIX Papir | Støtter ansvarligt skovbrug FSC® C016433

Forsvarets Efterretningstjeneste
Kastellet 30
2100 København Ø

Telefon: 3332 5566
www.fe-ddis.dk